Lieta Nr.A42 777008
A 42-04719-10/37

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Liepājā, 2010.gada 22.februārī.
Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Sērdiene,

piedaloties pieteicēju *J.K., L.Ņ., S.D., Ļ.S., O.T.* pilnvarotajam pārstāvim un pieteicējam *S.K.*,

atbildētājas Ventspils pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Ventspils pilsētas Domes pilnvarotajam pārstāvim *R.G.*,

trešās personas Ventspils brīvostas pārvaldes pilnvarotajam pārstāvim *R.G.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *S.K., O.T., L.Ņ., J.K., S.D.* un *Ļ.S.* pieteikuma par Ventspils pilsētas domes 2008. gada 10.novembra lēmuma Nr. 261 „Par dzīvojamās mājas */adrese/*, nenodošanu privatizācijā" atzīšanu par prettiesisku un atcelšanu, kā arī par pienākuma uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu LVL 3 000. - apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ventspils pilsētas domes 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr.261 „Par dzīvojamās mājas */adrese/* nenodošanu privatizācijai" (turpmāk – lēmums) nolemts nenodot privatizācijai Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu – dzīvojamo māju */adrese/*.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem:

[1.1] Ēka */adrese/*, kurā atrodas 12 dzīvokļi, par kuru īri noslēgti dzīvojamās telpas īres līgumi atbilstoši Ministru kabineta 1998.gada 27.jūnija noteikumiem Nr.28 „Par Ventspils ostas robežu noteikšanu" atrodas Ventspils brīvostas teritorijā. Uz šī Ventspils pilsētas domes lēmuma pieņemšanas brīdi no dzīvojamās ēkas */adrese/* īrniekiem iesniegumi par ēkas nodošanu privatizācijai nav saņemti.

[1.2] Ventspils brīvostas valde 2008.gada 16.maijā, Valdes sēdē izskatot jautājumu „Par dzīvojamās mājas */adrese/*, privatizāciju" ņēmusi vērā šādus faktus:

[1.2.1] atbilstoši ar Ventspils pilsētas Domes 2006.gada 29.decembra lēmumu Nr.461 apstiprinātajam Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumam (2006. – 2018.gadam) noteikts, ka zemes gabalu, uz kura atrodas dzīvojamā māja un palīgēka */adrese/*, atļautā izmantošana ir ostas terminālu apbūve;

[1.2.2] minētā dzīvojamā māja */adrese/*, un zemes gabals zem tās atrodas perspektīvā infrastruktūras objekta – autotransporta tilta pār Ventas upi un viadukta (E22 maršruta posms Ventspils pilsētā) savienojuma celtniecības zonā.

[1.3] Ventspils brīvostas valde ar savu 2008.gada 16.maija lēmumu Nr. 7/34 „Par dzīvojamās mājas */adrese/*, privatizāciju" atbilstoši likuma „Par valsts un

pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74. panta piektās prim daļas un Likuma par ostām 7.panta trešās daļas 9.punkta normām ir izteikusi savu viedokli un lūgusi Ventspils pilsētas domi dzīvojamo māju */adrese/*, nenodot privatizācijai

[1.4] Atbildētāja atzīst un respektē personu tiesības uz īpašumu, kā arī to tiesības piedalīties valsts un pašvaldību dzīvojamo māju vai citu īpašuma objektu privatizācijā, taču izvērtējot un ņemot vērā sabiedrisko nozīmīgumu un sabiedrības intereses valstij un Ventspils pilsētai nozīmīgajos ostas attīstības un infrastruktūras attīstības projektos, atbildētāja uzskata, ka ir pamatots un likumīgs iemesls šajā situācijā dot priekšroku sabiedrības un ventspilnieku interesēm kopumā.

[1.5] Tā kā dzīvojamās ēka */adrese/* , Ventspilī atrodas Ventspils brīvostas teritorijā un atbilstoši ar Ventspils pilsētas domes 2006.gada 29.decembra lēmumu Nr. 461 (protokols Nr. 25l 1 paragrāfs) apstiprinātajam Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumam (2006.-2018.) noteikts, ka zemes gabala */adrese/* atļautā izmantošana ir ostas termināļu apbūve, secināms, ka jau šobrīd faktiskā zemes gabala izmantošana ir pretrunā Ventspils brīvostas teritorijas statusa noteikšanas mērķim un jēgai, kā arī neatbilst Ventspils pilsētas teritorijas plānojumā noteiktajiem zemes izmantošanas mērķiem.

Likumdevējs šādu iespējamu konflikta situāciju novēršanai iestrādājis likumā ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piektās prim daļas normu, kura nosaka, ka privatizācijai netiek nodotas izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā un par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu, kā arī attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim ir pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums.

[1.6] Lai efektīvi un racionāli rīkotos ar pašvaldības mantu un neradītu šķēršļus sabiedriski nozīmīga perspektīvā infrastruktūras objekta - autotransporta tilta pār Ventas upi un viadukta (E22 maršruta posms Ventspils pilsētā) savienojuma būvniecības realizēšanai, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 11.pantu, 13.pantu, likuma ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piekto prim daļu, likuma „Par ostām" 7.panta trešās daļas 9.punktu, likuma ,,Par valsts un pašvaldību mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas novēršanu" 3.panta 1.punktu, likuma ,,Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 3.punktu, kā arī nolūkā novērst vai mazināt pretrunas starp esošajā Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumā (2006.-2018.) noteikto zemes izmantošanas mērķi un faktisko izmantošanu, ņemot vērā Ventspils brīvostas valdes 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.7/34 ,,Par dzīvojamās mājas */adrese/*, privatizāciju", kurā Brīvostas valde izsaka nepārprotamu viedokli un lūgumu Ventspils pilsētas domei saglabāt minēto nekustamo īpašumu objektus Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā un tos nenodot privatizācijai, kā arī ņemot vērā Likumības komisijas 2008.gada 30.oktobra ieteikumu un Pilsētas attīstības jautājumu komitejas 2008.gada 6.novembra lēmumu (protokols Nr.13), Ventspils pilsētas Dome nolēma nenodot privatizācijai Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu – dzīvojamo māju */adrese/*.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2008.gada 11.decembrī saņemts *S.K., O.T., L.Ņ., J.K., S.D., Ļ.S.* pieteikums. Pieteicēji lūdz:

[2.1.1] atzīt par nelikumīgu un atcelt Ventspils pilsētas domes 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr.261 ,,Par dzīvojamās mājas */adrese/*, nenodošanu privatizācijai";

[2.1.2] uzlikt par pienākumu Ventspils pilsētas domei izdot lēmumu ar saturu: „Apstiprināt Zemesgrāmatā uz Ventspils pašvaldības vārda reģistrēto nekustamo īpašumu dzīvojamo māju */adrese/*, privatizācijas uzsākšanai un māju nodošanu privatizācijā par sertifikātiem";

[2.1.3] uzlikt par pienākumu Ventspils pilsētas domei (Ventspils brīvostas valdei) pieņemt lēmumu un nodot ieteikumu Ministru Kabinetam par Ventspils ostas teritorijas izmaiņu – „izslēgt no brīvostas zemes platības */adrese/* mājas zemes platību" daļā;

[2.1.4] atzīt, ka nepārņemot no 1997.gada māju */adrese/* no AS „Latvijas Dzelzceļš" un pēc tam no 1999.gada nenodot privatizācijai Ventspils pilsētas domes sēdē un nepieņemot lēmumu par dzīvojamās mājas */adrese/* privatizācijas uzsākšanu kopš 2002.gada, šādas Ventspils pilsētas domes faktiskās rīcības un bezdarbības ir prettiesiskas un aizskārušas līdzpieteicēju tiesības, kuras līdzpieteicējiem garantē likums „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", Satversmes 8.nodaļa;

[2.1.5] piedzīt no Ventspils pilsētas pašvaldības atlīdzinājumu par morāliem kaitējumiem Ls 3 000 apmērā katram līdzpieteicējam;

[2.1.6] noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms nekavējoties, stāsies spēkā kopš tiesas sprieduma pasludināšanas dienas, ņemot vērā, ka 2006.gads ir privatizācijas sertifikātu izmantošanas pēdējais gads;

[2.1.7] izskatīt pieteikumu rakstveida procesā.

[2.2] Pieteikumā norādīts turpmākais:

Pieteicēji ilgus gadus pastāvīgi dzīvo daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā */adrese/*, saskaņā ar beztermiņa īres līgumiem ar Ventspils pilsētas pašvaldību. Agrāk šī māja bija akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš" īpašumā un 1999.gadā tā tika nodota Ventspils pilsētas pašvaldībai īpašuma tālākai privatizācijai. Zemesgrāmatā māja kopā ar zemi reģistrēta 2005.gada 1.jūlijā, zeme 2006.gada 26.septembrī. Uz to brīdi mājai un zemei Zemesgrāmatā nebija reģistrēti apgrūtinājumi.

Laika periodā no 1995.gada decembra līdz 2008. gada novembrim pieteicēji gaidīja informāciju vietējā presē par mājas */adrese/* privatizācijas procesa uzsākšanu. Kopš 1995.gada, kad valstī sācies privatizācijas process, pieteicējiem nav bijusi dota iespēja īstenot savas tiesības uz īpašumu. Ventspils pilsētas dome daudzus gadus nepārņēma māju savā īpašumā no AS Latvijas Dzelzceļš un nenodeva māju privatizācijai, jo māja nebija ierakstīta Zemesgrāmatā.

Brīvostas teritorija Ventspilī aizņem lielāko pilsētas teritoriju, kurā atrodas privātās zemes un mājas, un arī māja */adrese/*. Tur atrodas arī baznīca, bet tā nav iekļauta brīvostas teritorijā. Ministru Kabineta noteikumi par Ventspils ostas robežu pēc Ventspils brīvostas ierosinājuma ir mainīti četras reizes.

Pieteicēji pauž neizpratni, kāpēc Ventspils pilsētas Dome un brīvostas valde ir pievienojuši ostas teritorijai pieteicēju dzīvojamo māju kvartālu, kurš atrodas blakus pilsētas galvenajam ceļam. Pieteicēji norāda, ka viņu mājas vietā nav plānots kaut ko uzcelt.

Viena no Ventspils pilsētas domes (turpmāk arī – Dome) komisijām ir „Ventspils brīvostas valde", ar kuru Ventspils pilsētas Domes privatizācijas komisijai nepieciešams saskaņot māju privatizācijas uzsākšanu. Domes vadītāji vienlaicīgi ir Ventspils brīvostas valdes locekļi.

Tikai 2006.gada decembrī Ventspils pilsētas Dome pieņēma ostas attīstības programmu atbilstoši apstiprinātajai Latvijas ostu attīstības koncepcijai un attiecīgās pašvaldības attīstības programmai un teritoriju plānojumam, bet plānā dzīvojamā māja */adrese/*, nav.

No pašvaldības īpašumā esošajām mājām, kuras atrodas Brīvostas teritorijā, privatizācijai nav nodotas tikai Lokomotīves ielas mājas, bet pēc Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija sprieduma Dome skaidro, ka nodos privatizācijai pašvaldības mājas, kuras atrodas ostas teritorijā. Ventspils brīvostas valdei minētajā jautājumā jādarbojas saskaņā ar likumu „par ostām", ar Ventspils brīvostas likumu.

Kopš 1998.gada presē notika aktīva Ventspils pilsētas domes rīcības privatizācijas jautājumā apspriešana, tāpēc iedzīvotājiem nebija pamata domāt, ka pašvaldība var rīkoties prettiesiski attiecībā uz vairākiem tūkstošiem iedzīvotāju.

1999.-2000.gadā dažas līdzīgas pašvaldības mājas, kuras atrodas nelielā attālumā brīvostas teritorijā baznīcas tuvumā bija nodotas privatizācijai, lai jaunais prāmju terminmāls var izmantot šīs zemes savā rīcībā. Terminālam jāpērk visi dzīvokļi šajās mājās (sakarā ar biznesa plānu) un jāatbrīvo tie, lai izmantotu savos plānos.

2000.gada 27.aprīlī ar Domes lēmumu Nr.155 pašvaldības mājas, kuras atrodas brīvostas teritorijā Dome nodod privatizācijai, bet citas mājas – nenodod (bez pamatojuma).

Vairāk kārt zvanot pašvaldības iestādei (Nekustāma īpašuma pārvaldei, privatizācijas komisijai) pieteicēji saņēma atbildi, ka māja */adrese/* atrodas brīvostas teritorijā un netiks privatizēta. Gadījumā, ja tiks pieņemts cits lēmums, pieteicējiem par to tiks paziņots. Valdības solījumi tiesiskā valstī neizraisa iedzīvotājiem vēlmi tos apstrīdēt vai tiem neticēt. Šādu rīcību pieteicēji esot varējuši uzskatīt, kā solījumu uzsākt privatizāciju dzīvojamai mājai */adrese/*.

Domes ierēdņa 2006.gada 16.janvāra atbildes vēstulē uz mājas */adrese/*, 4 dzīvokļa īrniekam par vēlēšanos privatizēt dzīvokli Nr.4 norādīts, ka dzīvojamā māja */adrese/* tika saglabāta Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā.

2006.-2008.gadā dažos tiesu spriedumos jau ir atzīti par nelikumīgiem Ventspils pilsētas domes atteikumi dzīvokļu privatizācijas jautājumā (2006.gada 6.jūnija Satversmes tiesas spriedums).

Pieteicēji uzskata, ka nenododot māju */adrese/* privatizācijai pēc 2006.gada 6.jūnija Satversmes tiesas sprieduma Ventspils pilsētas dome bija paplašinājusi pašvaldībām deleģēto funkciju sarakstu, kas ir definēts likuma „Par pašvaldībām" 15.pantā un piešķīra sev tiesības paplašināt izņēmumu gadījumu sarakstu, kurš ir definēts likumā, t.i. uzņēmusies veikt likumdevēja funkcijas. Tajā paša laikā Ventspils pilsētas dome ir uzņēmusies lemt, ko drīkst zināt iedzīvotāji un ko nedrīkst.

Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10. novembra lēmums Nr.261 „nenodot privatizācijai" un atstāt Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā dzīvojamo māju */adrese/* liedz iedzīvotājiem iespēju privatizēt savus dzīvokļus, un līdz ar to Ventspils pilsētas dome ieguva pirmpirkuma tiesības uz īpašumu un zemi. Domes komisijas – brīvostas valdes rīcība, iekļaujot mājas */adrese/* teritoriju brīvostas teritorijā bez Domes publiska lēmuma neatbilst likuma „Par pašvaldībām" 78.panta trešajai daļai un likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.pantam un liedz pieteicējiem īstenot savas tiesības uz privatizāciju. Ventspils pilsētas dome saprot, ka privatizācijas procesa beigās iedzīvotāji nepaspēs apstrīdēt šos lēmumus. 2002.gadā Kurzemes apgabaltiesa atzinusi, ka „pašvaldība ar saviem lēmumiem nav tiesīga atcelt vai ierobežot savā teritorijā likumus, kurus pieņēmusi Saeima un kuri attiecas uz visiem valsts iedzīvotājiem".

Ventspils pilsētas domei par mājas tiesiskā statusa izmaiņām administratīvais akts ir jāizdod Domes sēdē. Ar šo lēmumu mājas iedzīvotājiem ir liegtas tiesības privatizēt viņu īrētos dzīvokļus un zemi. Šajā lēmumā nav iekļauts Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija spriedumā secinātais, kas ir pretrunā Administratīvā procesa

likumam. Bez tam, Ventspils pilsētas Dome nav ievērojusi likuma hierarhiju, kura ir definēta APL 15.pantā.

2008.gada 24.-26.novembrī pieteicēji uzrakstīja iesniegumus Domei (reģistrēti Domē ar Nr.12-6/97, 101, 99, 102, 105), kuros pieteicēji izteica vēlmi privatizēt dzīvokli.

Novilcinot pieteicēju mutiski izteikto vēlmi privatizēt māju 10.gadu garumā Dome savās darbībās orientējās uz likumpaklausīgajiem pilsoņiem. Pieteicēji gaidīja, kad Dome izpildīs AS „Latvijas Dzelzceļš" solīto.

Pieteicēji nepiekrīt, ka bez pamatojuma mājas */adrese/*, teritorija tiek nodota brīvostas teritorijā un vienas mājas brīvostas teritorijā tiek nodotas privatizācijai, bet citas nē.

Ievērojot minēto pieteicēji uzskata, ka Ventspils pilsētas domes 2008.gada 10.novembra lēmums „Par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā" ir pretrunā Satversmes 8.nodaļai šādu iemeslu dēļ:

1)Iedzīvotājiem, kuri dzīvo privatizējamās mājās kopš 1995.gada 25.jūlija (likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" spēkā stāšanās datuma) bija un ir iespēja īstenot savas īpašuma tiesības attiecībā uz saviem dzīvokļiem, pieteicējiem šī iespēja ir liegta.

2) Pašvaldības īpašumā esoša dzīvojamo māju sadalīšana brīvostas teritorijā vai nē ir subjektīvs konkrēto amatpersonu lēmums, kurš ļauj amatpersonai izvēlēties sev izdevīgāku variantu – iekļaut savu māju privatizējamo māju sarakstā vai neprivatizējamo māju sarakstā.

3)Ventspils brīvostas valde saskaņo ar Ventspils pilsētas Domi un Dome pieņem lēmumu (bez pamatojuma) nodot mājas zemi, kura atrodas brīvostas teritorijas robežā – brīvostas teritorijā. Ar šo lēmumu mājas iedzīvotāji nav iepazīstināti.

4)Dzīvojamā māja */adrese/* ir viena no vairākām dzīvojamām mājām, celtām pēc līdzīgiem projektiem. Dažas mājas nelielā attālumā bija nodotas privatizācijai, bet dažas nē.

5)Dome izskatot pieteicēju iesniegumus neievēro likumu nosacījumus, jo pieteicēju iesniegumi izskatīti tikai atsevišķu amatpersonu līmenī, iesniegumu izskatīšana tikusi novilcināta un atbilde uz iesniegumiem netika sniegta pēc būtības , ne arī pamatota. Pieteicēji uzskata, ka viņiem ir tiesības gaidīt, lai viņu iesniegums tiktu izskatīts Domes sēdē.

6) Nepieņemot pamatotu lēmumu par dzīvojamās mājas */adrese/* privatizācijas uzsākšanu un privatizācijas procesa laikā pieņemot citus iekšējos lēmumus par to neinformējos mājas */adrese/* iedzīvotājus, Dome rīkojusies prettiesiski un aizskārusi pieteicēju tiesības, kuras pieteicējiem garantē likums „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", Satversmes 8.nodaļa.

[2.3] 2009.gada 13.oktobrī pieteicēji iesniedza tiesā pieteikuma papildinājumu. Pieteikuma papildinājumā, papildus pieteikumā norādītajam, pieteicēji norāda, ka Administratīvā procesa likuma 92.-93. paredz personas tiesības uz atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējuma arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Pieteicēji pieteikumā ir pierādījuši un no lietas materiāliem redzams, ka Ventspils pilsētas dome dara visu iespējamo, lai nenodotu māju */adrese/* privatizācijai. Pieteicēji atlīdzinājuma prasījumu pamato ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma normām - 4., 5, 6., 11., pantu, Satversmes 8.nodaļas 91., 92., 104.pantu. Pieteicēji norāda, ka novilcinot uz 13 gadiem pieteicēju mutisko vēlmi privatizēt māju Ventspils pilsētas dome savās darbībās orientējās uz likumpaklausīgiem pilsoņiem.

Pieteicēji gaidījuši, kad Ventspils pilsētas dome izpildīs A/S „Latvijas Dzelzceļš" solīto. Pieteicēji nepiekrīt, ka bez pamatojumu mājas */adrese/,* teritoriju nodod brīvostas teritorijā un vienas mājas brīvostas teritorijā nodot privatizācijai, bet otras - nē.

Ventspils pilsētas pašvaldības ilgstošā un mērķtiecīgā faktiskā rīcība (daudzi pierādījumi ir lietā), lai nepieļautu izīrētu pašvaldības dzīvokļu privatizāciju, tādējādi rīkojoties pretēji normatīvo aktu prasībām, pieteicējam un trešajām personām pati par sevi ir radījusi ciešanas un papildus neērtības, kuras nav pilnībā atsveramas ar labvēlīga administratīva akta izdošanu.

Morālais (nemantiskais) kaitējums saprotams kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Kad 2006.gadā pieteicēji uzzinājuši par ilggadīgajiem un vairākkārtīgajiem likumpārkāpumiem, meliem un informācijas noslēpšanu presē, tas nodarīja pieteicējam morālo kaitējumu. Daudzu gadu garumā gaidot privatizāciju pieteicēji jutās morāli pazemoti. Morālais kaitējums ir izteikts nodarītajos tikumiskos pārdzīvojumos mums (ka likumpaklausīgām personām un ieinteresētiem subjektiem): pagaidu privatizāciju tiesību atņemšanā, iedzīvotāju bezspēcība sistēmas priekšā, atbildīgo Domes personu neatbilstošu patiesībai ziņu izplatīšanā, bailēs pazemojumā un kauna sajūtā, fiziskas ciešanas psiholoģiskajā sfērā. Morālais (nemantiskais) kaitējums ir izteikts nodarītajos katru dienu 13 gadu laikā tikumiskos pārdzīvojumos kopēja apjomā: -pagaidu privatizācijas tiesību atņemšanā, savu cerību zaudēšanā, 13 gadu laikā ik dienas gaidot privatizāciju (*L.N.* ģimene no 2001.g., *L.S.* ģimene no 2004.g.) ar lielu vilšanos un nožēlu vērojam, ka māja pamazām iet bojā, jo īpašnieks visus šos gadus darbojas pēc principa - remontēt tikai vislielākos bojājumus un pēc vismazākās remonta darbu kalkulācijas; indivīda bezspēcībā sistēmas priekšā - kad nevar izmantot Satversmes 8.nodaļas pamattiesības - un 91.p. Satversme 91. pants nosaka, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā, p.92 "Nepamatota tiesību aizkāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu", „104. Ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības."

Visi Latvijas iedzīvotāji izmantojas savu tiesību uz dzīvokļa privatizāciju, ar tiem tika izmantot Satversmes pamattiesību uz dzīvokļa vietas maiņu. Dzīvokļa privatizācijas ilgstoša liegšana būtiski apgrūtina privātpersonas iespējas mainīt dzīvesvietu un vispār liedz iespēju dzīvokli atsavināt. Tādējādi privātpersona ir spiesta dzīvot šajā dzīvoklī, turpināt īres līgumu, lai nezaudētu tiesības uz dzīvokļa privatizāciju. Šai privātpersonai līdz ar to ir arī ierobežotas iespējas mainīt darbu uz citu apdzīvotu vietu, aizbraukt mācīties un īstenot citas iespējas, kuras brīvi pēc savas izvēles var īstenot citas personas, kurām pašvaldība nav liegusi tiesības privatizēt dzīvokli. Pa šiem gadiem privātpersonai, kura dzīvo tiesiskā valstī, lai saņemtu dzīvokli īpašumā nepieciešami daudzkārtīgi pārdzīvojumi, kad saņem atbildi - atteikumu no Domes ierēdņiem, ka vajadzīgs nezinot savas tiesības rakstīt daudzu gadu garumā dažādām valsts instancēm (un viss ir bez rezultāta), ka pēc daudziem gadiem uzzinām, ka Dome ilgstoši rīkojusies prettiesiski, līdz šodienai Dome publiski nav atvainojusies pilsētas iedzīvotājiem, bet turpina izkropļot tiesu lēmumus savā labā apmānot iedzīvotājus par privatizācijas lēmumiem; atbildīgo Domes personu neatbilstošu patiesībai ziņu izplatīšanā; bailēs, pazemojumā, bezspēcībā un kauna sajūtā, pārdzīvojot arī citas nepatīkamas sajūtas līdz ar nespēju turpināt aktīvu sabiedrisko dzīvi; visu augšminēto nodarījumu dēļ fiziskās ciešanās (kas ir izteiktas psiholoģiskajā sfērā) - bet nevar izpildīt pamattiesības - Satversme 8.nodaļā; -atzīt

goda un cieņas personiska kaitējuma faktus, piemēram, aizskārumu, izsmieklu, mēlnesību (pilsētas avīzēs un televīzijas pārraidēs), un citus paņēmienus. Jāatzīst, ka personisko kaitējumu faktos, tāpat kā citos noziegumos, ir nepieciešams atšķirt rīcības aplamību no tās sekām, jo par pirmo var sodīt, bet par otro - kā par nodarīto kaitējumu, var kompensēt tikai ar savas vainas atzīšanu, ar cieņas izrādīšanu un ar tamlīdzīgiem līdzekļiem. Kaut arī nauda, ja cietušais vēlas, var atlīdzināt tāda veida cieņai nodarīto kaitējumu, jo nauda ir lietderīguma mēraukla.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2008.gada 18.decembra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta lieta par Ventspils pilsētas domes 2008.gada 10.novembra lēmuma Nr.261 „Par dzīvojamās mājas */adrese/*, nenodošanu privatizācijā" atzīšanu par prettiesisku un atcelšanu, kā arī par pienākumu uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 3 000 apmērā.

[4] Ventspils pilsētas Dome paskaidrojumos tiesai norāda, ka pieteicēju pieteikumā izteiktie lūgumi ir nepamatoti un pieteikums pilnībā noraidāms turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[4.1.1] Nav šaubu un arī pieteicēji neapstrīd, ka nekustamais īpašums Ventspilī, */adrese/* jau vairāk kā 10 gadus (kopš stājušies spēkā Latvijas Republikas Ministru kabineta 1998. gada 27. jūnija noteikumi Nr.28 „Par Ventspils ostas robežu noteikšanu") atrodas Ventspils brīvostas teritorijā. Tātad pieteicējiem ir bijis jāzina un arī jau sen jārēķinās ar faktu, ka viņu dzīvesvieta atrodas īpaša režīma ekonomisko darbību zonā, kuras īpašais statuss nostiprināts ar atsevišķu - Ventspils brīvostas likumu.

[4.1.2] Pieteicēji ir informēti par to, ka ēka */adrese/* jau kopš 2005.gada 1.jūlija ir korroborēta uz Ventspils pašvaldības kā to likumīgā īpašnieka vārda, ko pierāda pieteicēju iesniegtā Zemesgrāmatu nodaļas izsniegtā izziņa (pieteikuma pielikumā). Šo īpašumtiesību nostiprinājumu prasītājs likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējis. Turklāt pretēji tam, ko norāda pieteicēji (pieteikuma 1.lpp., 2.rindk.), Zemesgrāmatā ir norādīts arī apgrūtinājums, proti, tas, ka šis īpašums atrodas Ventspils brīvostas teritorijā.

[4.1.3] Jau kopš 1997.gada 11.jūlija likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" (turpmāk - Privatizācijas likums) Pārejas noteikumu 16.punktā bija noteikts, ka pašvaldības dome var pieņemt lēmumu uzsākt to dzīvojamo māju privatizāciju, kuras atrodas brīvajā ekonomiskajā zonā vai speciālajā ekonomiskajā zonā**,** tikai tad, ja šo māju privatizācija ir saskaņota ar attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdi. No tā secināms, ka likumdevējs jau tūlīt pēc zemes reformas uzsākšanas ir precizējis, ka vispārējie privatizācijas noteikumi nav jāpiemēro, ja privatizācijai potenciāli piekrītošais objekts atrodas teritorijā, kuras izmantošana saistīta ar valsts mērogā nozīmīgu ekonomisku aktivitāšu īstenošanu.

[4.1.4] Lai pabeigtu zemes reformu, kā arī, lai uzsvērtu to, ka likumā noteiktajos izņēmuma gadījumos - tādos, kā šis, privatizācijas procesa neuzsākšanai ir jābūt pamatotai, ar 2008.gada 21.februāra grozījumiem Privatizācijas likumā augstākminētais Pārejas noteikumu 16.punkts tika aizstāts ar precizētu normu, proti, šobrīd spēkā esošo likuma 74. panta 5.[1]daļu**.** Tā paredz, ka:

„Privatizācijai netiek nodotas izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā un par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu, kā arī attiecīgās brīvās

ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim ir pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums".

[4.1.4.1.] Tādejādi pašvaldībām, kuru īpašumā esošās dzīvokļu mājas atrodas brīvās vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, lēmums par izīrēto dzīvokļu māju nenodošanu privatizācijai ir jāpieņem līdz 2008.gada 1.decembrim.

[4.1.4.2.] Likumdevējs ir arī noteicis, ka šī lēmuma pieņemšanas procesā obligāti izvērtējams:

1) pašvaldības teritorijas attīstības plāns;
2) attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedoklis.

Identiska norma attiecībā uz valstij piederošām dzīvojamām mājām ietverta Privatizācijas likuma 74.panta 4.[1]daļā.

[4.1.5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī - APL) 65.panta otro daļu gadījumā, ja piemērojamā tiesību norma ļauj iestādei izlemt, vai administratīvo aktu izdot vai neizdot, bet izdošanas gadījumā nosaka konkrētu tā saturu (izdošanas izvēles administratīvais akts), iestāde apsver izdošanas lietderību. Skatot kopsakarā Privatizācijas likuma 74. panta 5.[1]daļu un APL 65.panta otro daļu secināms, ka, lemjot par to pašvaldības dzīvojamo māju nenodošanu privatizācijai un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas teritorijā, pašvaldībai bija jāizvērtē attiecīgās teritorijas attīstības plāns, kā arī attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas valdes viedoklis.

[4.1.6] Atbilstoši 2006.gada 29.decembrī apstiprinātam Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumam (2006-2018) zemesgabala */adrese/* (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) vietā ir paredzēta ostas termināļa teritorija (1.pielikums (pārskatāmāk skatīt http://ptpp.ventspils.lv/ ; kadastra Nr.*/kadastra numurs/*). Tādejādi atbildētāja lēmums par attiecīgā zemesgabala nenodošanu privatizācijai tikai un vienīgi seko iepriekš pieņemtajiem atbildētāja lēmumiem par šīs teritorijas turpmāko nākotni.

[4.1.7] Ventspils brīvostas valde ar saviem lēmumiem saskaņā ar Privatizācijas likuma 74.panta 5.[1]daļu un Likuma par ostām 7.panta trešās daļas 9.punktu ir izteikusi lūgumus atbildētājam nenodot privatizācijai vairākas tās teritorijā atrodošās dzīvojamās mājas, kas atrodas paredzētajās infrastruktūras attīstības vietās. Tostarp šāds lūgums izteikts attiecībā uz māju */adrese/* saskaņā ar Ventspils brīvostas valdes 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.7/34 (2.pielikums). Šie lūgumi pamatoti ne tikai ar iepriekš minēto Ventspils Teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam, bet arī ar Ventspils brīvostas pārvaldes 2007.gada 23. novembrī (3.pielikums) apstiprināto Attīstības programmu 2007.-2013.gadam (4.pielikums), kas apstiprina, ka šī māja atrodas jaunā tilta termināļa celtniecības zonā.

[4.1.8] Attiecīgās teritorijas izmantošanas pārstrukturēšanu nākotnē apstiprina arī Ventspils domē 2007.gadā apstiprinātā Ventspils pilsētas attīstības programmā 2007.-2013.gadam norādītais ilgtermiņa (līdz 2043.gadam) mērķis veidot Ventspils pilsētas attīstību, lai tā kļūtu par nozīmīgu loģistikas centru Baltijas jūras valstīs un pārējā Eiropā, tāpat paredzēts veicināt jaunu industriālo parku veidošanu komercdarbības attīstībai (Ventspils pilsētas attīstības programma 2007.-2013.gadam: II daļa, Stratēģiskā daļa, avots: www.ventspils.lv/NR/PubliskieDokumenti/download.asp?FileID=4026 ; 16.lpp.

[4.1.9] Lemjot par konkrētu dzīvojamo māju, tostarp */adrese/* atrodošās mājas nenodošanu privatizācijai, atbildētājs ir likumā noteiktajā kārtībā izvērtējis visus augstākminētos apstākļus, un dokumentus, kuri tos atspoguļo. Pieņemot apstrīdēto lēmumu ir izvērtēts iespējamais privātpersonu tiesību aizskārums un sabiedrības ieguvums, un secināts, ka, privatizējot dzīvokļus šajā mājā, būtu ievērojami

apgrūtināta uzsākto un plānoto objektu realizācija atbilstoši pilsētas teritorijas plānojumam un brīvostas attīstības stratēģijai, jo nākotnē prasītu nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu. Teritorijas plānošanas galvenais uzdevums ir kompleksi saskaņot atsevišķu privātpersonu intereses ar attiecīgās teritorijas ilgtspējīgas attīstības iespējām (Satversmes tiesas 2004.gada 9.marta spriedums lietā Nr.2003-16-05). Tā kā Ventspils osta un tās attīstības iespējas un īstenošana ir visu pilsētas iedzīvotāju labklājības garants, atbildētājs uzskata, ka pieteicēju tiesību ierobežojums privatizēt šobrīd izmantoto dzīvojamo platību ir ne tikai likumam atbilstošs, bet arī samērīgs.

[4.1.10] Nepamatots ir pieteicēju apgalvojums, ka attiecībā pret viņiem ir pārkāpts Satversmes 91.pantā nostiprinātais vienlīdzības princips. Par identiskā tiesiskā situācijā esošām un arī ģeogrāfiski turpat izvietotām Ventspils brīvostas teritorijā esošām dzīvokļu mājām (*/adrese/, /adrese/* u.c), kas pieder Latvijas valstij, Ministru kabinets atbilstoši Privatizācijas likuma 74.panta 4.[1]daļā noteiktajam ar 2008.gada 2.decembra rīkojumu Nr.755 ir pieņēmis identisku lēmumu, proti, lēmumu par šo valsts dzīvojamo māju neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā līdzīgu apsvērumu dēļ. Tā kā pieteicēju situācija ir salīdzināma ar šo pārējo māju dzīvokļu īrniekiem, nav pamata uzskatīt, ka, nenododot privatizācijai pieteicēju lietošanā esošos dzīvokļus, pret viņiem būtu īstenota atšķirīga attieksme vai ka tādu būtu pamats īstenot.

[4.1.11] Pieteicēju atsaukšanās uz Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.2005-25-01 ir gan nekorekta, gan neatbilstoša, jo šajā lietā tiesa izskatīja atšķirīgus faktiskos apstākļus un citas tiesību normas - Privatizācijas likuma 13.panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmei. Privatizācijas likuma 74.panta 5[1].daļas, uz kuru balstīts pieteicēja neapmierinātību izraisījušais pašvaldības lēmums, spēkā esamība nekad nav apstrīdēta, un nav iemesla šo likumdevēja gribu ignorēt. Bez tam, kā jau minēts šī paskaidrojuma 3.punktā, jau kopš 1997.gada 11.jūlija Privatizācijas likums (tobrīd - kā Pārejas noteikumu 16.punkts) kā obligātu dzīvokļu privatizācijai brīvostas teritorijā noteica brīvostas valdes saskaņojuma saņemšanu.

[4.1.12] Attiecībā uz pieteikumu daļā par morālā kaitējuma atlīdzību, atbildētājs norāda, ka pieteicēji savā pieteikumā nekādi neargumentē izvēlētā kaitējuma apmēru, tāpat arī nemin nekādus pierādījumus, ka viņiem tādi tiešām būtu radušies atbildētāja darbības rezultātā. Attiecīgi arī šajā daļā pieteikums uzskatāms par nepamatotu.

[4.1.13] Atbildētājam nav pilnībā saprotams pieteicēju apgalvojums (pieteikuma 5.lpp., 10.rindk., 2.punkts), ka „pašvaldības īpašumā esoša dzīvojamo māju sadalīšana Brīvostas teritorijā vai ne - subjektīvs konkrēto amatpersonu lēmums, kurš ļauj amatpersonai izvēlēties sev izdevīgāku variantu …". Ja atbildētājs nepārprot šī apgalvojuma saturu, tad pieteicēji bez jebkāda pamatojuma aizskar pašvaldības amatpersonu godu, pret ko šīs amatpersonas var vērsties pret pieteicējiem savu Civillikumā noteikto tiesību aizstāvēšanai.

[4.2] 2009.gada 17.septembrī atbildētāja pēc tiesas pieprasījuma iesniegusi dokumentus un rakstveidā informējusi tiesu par turpmāko.

[4.2.1] Pieteicējs *S.K.* 2005.gada 23.decembra iesniegumu rakstīja gan savā, gan mājas iedzīvotāju vārdā, nepievienojot tam nekādu pilnvarojumu apliecinošu dokumentu. Uz *S.K.* iesniegumu atbildētāja 2006.gada 16.janvārī sniegusi atbildi Nr.1-72/3, nosūtot to uz iesniegumā norādīto adresi, ko apliecina atbildētājas pa pastu nosūtāmo dokumentu reģistrs. Atbildētājas atbildes vēstule Nr.1-72/3 nav apstrīdēta tajā noteiktajā kārtībā. Izņemot *S.K.* 2005.gada 23.decembra iesniegumu, pieteicēji

pirms 2008.gada 24.novembra nav vērsušies pie atbildētājas ar mājas */adrese/*, vai tajā esošo dzīvokļu privatizācijas ierosinājumiem.

2008.gada 24.novembrī *O.T.*, 2008.gada 25.novembrī *S.K.* un 2008.gada 26.novembrī *Ļ.S.*, *S.D.* un *L.N.* iesniedza atbildētājai iesniegumus par privatizāciju, uz kuriem atbildētāja sniedza atbildi attiecīgi 2008.gada 10.decembrī - *S.K., Ļ.S., S.D.*, un *L.N.* un 2008.gada 22.decembrī *O.T.*

[4.2.2] Nekustamais īpašums */adrese/* atradās atbildētājas īpašumā pamatojoties uz atbildētājas 1998.gada 18.maija lēmumu Nr.229 Ministru Kabineta 2000.gada 21.jūnija rīkojumu „Par valsts dzīvojamo māju nodošanu Ventspils pilsētas pašvaldībai" un attiecīgā Zemesgrāmatu nodalījumā esošo 2001.gada 25.aprīļa izziņu Nr.1-76/476. Atbildētāja 2004.gada 17.maijā lemt par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu pašvaldības īpašumā bija tiesīga, pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 7.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2006.gada 1.jūlijam), 74.panta pirmo daļu un Pārejas noteikumu 16.[1]punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2008.gada 7.martam).

[4.2.3] Atbildētājai nebija pamata nodot dzīvojamo māju */adrese/* privatizācijai pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 7.pantu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2006.gada 1.jūlijam), 74.panta pirmo daļu un Pārejas noteikumu 16.[1]punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2008.gada 7.martam) un 74.panta pirkto[1] daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2008.gada 27.martam), pamatojoties uz Ventspils brīvostas valdes 2001.gada 11.maija lēmumu Nr.3/20, Ventspils brīvostas valdes 2001.gada 24.augusta lēmumu Nr.5/24 , atbildētājas Likumības komisijas 2004.gada 6.maija protokolu Nr.5, atbildētājas 2004.gada 17.maija lēmumu Nr.245, Ventspils brīvostas valdes 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.7/34.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 9.novembra lēmumu šajā lietā nolemts kā trešo personu pieaicināt Ventspils brīvostas pārvaldi.

[5.1] 2009.gada 18.decembrī tiesā saņemts Ventspils brīvostas pārvaldes paskaidrojums ar tam pievienotajiem dokumentiem.

Ventspils brīvostas pārvalde uzskata, ka pieteikums ir nepamatots un pilnībā noraidāms šādu iemeslu dēļ.

[5.1.1] Starp pusēm nav strīda, ka dzīvojamā māja */adrese/* (turpmāk arī - Dzīvojamā māja) jau vairāk kā 10 gadus (no 1998.gada 30.janvāra, kad stājās spēkā Ministru kabineta 1998.gada 27.janvāra noteikumi Nr.28 „Noteikumi par Ventspils ostas robežu noteikšanu") atrodas Ventspils brīvostas teritorijā. Tātad, pieteicējiem ir bijis jāzina un jau sen jārēķinās ar faktu, ka viņu dzīvesvieta atrodas īpaša režīma ekonomisko darbību zonā, kuras īpašais statuss nostiprināts ar atsevišķu - Ventspils brīvostas likumu.

[5.1.2] Pretēji pietiecēju apgalvojumam, Zemesgrāmatā ir norādīts arī apgrūtinājums, proti, ka attiecīgais īpašums atrodas Ventspils brīvostas teritorijā.

[5.1.3] Jau kopš 1997.gada 11.jūlija likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 16.punkts noteica: „Pašvaldības dome (padome) vai Centrālā dzīvojamo māju privatizācijas komisija var pieņemt lēmumu uzsākt to dzīvojamo māju privatizāciju, kuras atrodas brīvajā ekonomiskajā zonā vai speciālajā ekonomiskajā zonā, tikai tad, ja šo māju privatizācija ir saskaņota ar attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdi".

No tā secināms, ka likumdevējs jau tūlīt pēc zemes reformas un māju privatizācijas uzsākšanas ir precizējis, ka vispārējie privatizācijas noteikumi nav

jāpiemēro, ja privatizācijai potenciāli piekrītošais objekts atrodas teritorijā, kuras izmantošana saistīta ar valsts mērogā nozīmīgu ekonomisku aktivitāšu īstenošanu.

[5.1.4] Ņemot vērā likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 16.punktu *(redakcijā līdz 2008.gada 27.martam)* atbildētājs 2001.gada 21martā un 2001.gada 8.jūnijā lūdza Ventspils brīvostas valdei atzinumu par Dzīvojamās mājas privatizācijas iespējamību.

Ventspils brīvostas valde:

1) ar 2001.gada 11.maija lēmumu Nr.3/20 lūdza atbildētāju sakarā ar iespējamo viadukta celtniecību atlikt strīdus Dzīvojamās mājas privatizāciju.

2) ar 2001.gada 24.augusta lēmumu Nr.5/24 lūdza sakarā ar iespējamo satiksmes pārvada (viadukta) izbūvi neprivatizēt strīdus Dzīvojamo māju.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs ar 2004.gada 17.maija lēmumu Nr.245 nolēma neprivatizēt Dzīvojamo māju, saglabājot to atbildētāja īpašumā. Ņemot vērā pieteicēju 2005.gada 23.decembra iesniegumu, atbildētājs 2006.gada 16.janvārī ar vēstuli Nr. 1-72/3 paziņoja pieteicējiem par atteikumu privatizēt Dzīvojamo māju. Pieteicēji nekad nav apstrīdējuši minēto atbildētāja 2006.gada 16.janvāra atteikumu likumā norādītajā kārtībā.

[5.1.5] Lai pabeigtu zemes reformu, kā arī, lai uzsvērtu to, ka likumā noteiktajos izņēmuma gadījumos - tādos, kā šis, privatizācijas neuzsākšanai ir jābūt pamatotai, ar 2008.gada 21.februāra grozījumiem likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" (spēkā no 2008.gada 27.marta) minētais Pārejas noteikumu 16.punkts aizstāts ar precizētu normu, proti, šobrīd spēkā esošo likuma 74.pantata 5.^{1}daļu. Tā paredz, ka:

„Privatizācijai netiek nodotas izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskas zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorija un par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu, kā arī attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim ir pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums".

Tādejādi pašvaldībām, kuru īpašumā esošās dzīvojamās mājas atrodas minētajā īpaša režīma teritorijās, lēmums par izīrēto dzīvokļu māju nenodošanu privatizācijai bija jāpieņem līdz 2008.gada 1.decembrim.

Likumdevējs ir arī noteicis, ka šī lēmuma pieņemšanas procesā obligāti izvērtējams:

1) pašvaldības teritorijas attīstības plāns;

2) attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedoklis.

[5.1.6] Atbilstoši 2006.gada 29.decembrī apstiprinātam Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumam (2006-2018) zemesgabala */adrese/* (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) vietā ir paredzēta ostas termināļa teritorija. Tādejādi atbildētāja lēmums par attiecīgā zemesgabala nenodošanu privatizācijai tikai un vienīgi seko iepriekš pieņemtajiem atbildētāja lēmumiem par šīs teritorijas turpmāko nākotni.

Pieteicēji nekad nav saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 9.pantu izteikuši atsauksmes vai iebildumus minētajam teritorijas plānojumam. Ventspils pilsētas saistošie noteikumi par teritorijas plānojuma apstiprināšanu ir spēkā un to likumību pieteicēji nekad nav apstrīdējuši tiesību aktos noteiktā kārtībā.

[5.1.7] Ņemot vērā 5.1.punktā minētos 2008.gada 21.februāra grozījumus likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", atbildētājs atkārtoti ar 2008.gada 30.aprīļa vēstuli Nr.11-7/223, griezās Ventspils brīvostas pārvaldē lūdzot izvērtēt Dzīvojamās mājas privatizācijas lietderību.

Ventspils brīvotas valde ar 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.7/34 nolēma lūgt atbildētāju nenodot Dzīvojamo māju privatizācijai, tā kā saskaņā ar Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam zemesgabala, uz kura atrodas Dzīvojamā māja, atļautā izmantošana ir ostas terminālu apbūve, un māja atrodas perspektīvā infrastruktūras objekta- autotransporta tilta pār Ventu un viadukta (E22 maršruta posms Ventspilī) savienojuma celtniecības zonā.

Minētais lēmums Nr.7/34 pamatots ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta 5.[1]daļu un Likuma par ostām 7.panta trešās daļas 9.punktu. Minētais lēmums pieņemts ievērojot ne tikai Ventspils Teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam, bet Ventspils brīvostas pārvaldes 2007.gada 23.novembrī apstiprināto Attīstības programmu 2007.-2013.gadam, kas apstiprina, ka šī māja atrodas jaunā tilta termināļa celtniecības zonā.

[5.1.8] Attiecīgās teritorijas izmantošanas pārstrukturēšanu nākotnē apstiprina arī atbildētāja 2007.gadā apstiprinātā Ventspils pilsētas attīstības programmā 2007.-2013.gadam norādītais ilgtermiņa (līdz 2043.gadam) mērķis veidot Ventspils pilsētas attīstību, lai tā kļūtu par nozīmīgu loģistikas centru Baltijas jūras valstīs un pārējā Eiropā. Tāpat paredzēts veicināt jaunu industriālo parku veidošanu komercdarbības attīstībai.

[5.1.9] Ventspils brīvostas pārvalde pievienojas atbildētāja paskaidrojumos paustajam argumentiem, ka lemjot par Dzīvojamās mājas nenodošanu privatizācijai, likumā noteiktajā kārtībā ir izvērtēti visi augstākminētie apstākļi, un dokumenti, kuri tos atspoguļo. Pieņemot lēmumu ir izvērtēts iespējamais privātpersonu tiesību aizskārums un sabiedrības ieguvums, un secināts, ka, privatizējot dzīvokļus šajā mājā, būtu ievērojami apgrūtināta uzsākto un plānoto objektu realizācija atbilstoši pilsētas teritorijas plānojumam un brīvostas attīstības stratēģijai, jo nākotnē prasītu nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu. Pie tam nododot māju tagad privatizācijai, bet vēlāk veicot piespiedu atsavināšanu vairāk tiktu tērēti pašvaldības budžeta līdzekļi, kurus veido iedzīvotāju nodokļa maksājumi. Teritorijas plānošanas galvenais uzdevums ir kompleksi saskaņot atsevišķu privātpersonu intereses ar attiecīgās teritorijas ilgtspējīgas attīstības iespējām (Satversmes tiesas 2004.gada 9.marta spriedums lietā Nr.2003-16-05). Tā kā Ventspils brīvosta (kurā darbojošies komersanti nodarbina ievērojamu skaitu darbinieku un ir nozīmīgi nodokļu maksātāji) un tās attīstības iespējas un īstenošana ir visu pilsētas iedzīvotāju labklājības garants, pieteicēju tiesību ierobežojums privatizēt šobrīd izmantoto dzīvojamo platību, ir ne tikai likumam atbilstošs, bet arī samērīgs un atbilst sabiedrības vairākuma interesēm.

[5.1.10] Tiklīdz plānotā Tilta termināla, t.sk. minētā tilta un viadukta, būvdarbu dēļ kļūs neiespējama iedzīvotāju droša atrašanās Dzīvojamā mājā, tā atbildētājam būs jālemj par citas līdzvērtīgas dzīvojamās platības nodrošināšanu pieteicējiem.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28.[3]pants nosaka, ka ja mājas īpašnieks pieņēmis lēmumu māju nojaukt, izīrētājs var izbeigt dzīvojamās telpas īres līgumu brīdinot īrnieku vismaz trīs mēnešus iepriekš un, ierādot īrniekam un viņa ģimenes locekļiem citu līdzvērtīgu dzīvojamo telpu tās pašas pilsētas robežās.

Līdz ar to nekādā veidā netiek pārkāptas pieteicēju likumīgās tiesības uz dzīvojamo telpu.

[5.1.11] Nepamatots ir pieteicēju apgalvojums, ka attiecībā pret viņiem ir pārkāpts Satversmes 91.pantā nostiprinātais vienlīdzības princips.

Atbildētājs ir nolēmis neprivatizēt vairākas dzīvojamās mājas brīvostas teritorijā. Piemēram, plānotajā Tilta termināļa zonā, kurā atrodas arī strīdus

Dzīvojamā māja, nolemts neprivatizēt arī mājas */adrese/*, */adrese/*; */adrese/* un */adrese/*.

Tāpat par identiskā tiesiskā situācijā esošām un arī ģeogrāfiski turpat izvietotām dzīvokļu mājām, kas atrodas Ventspils brīvostas teritorijā, plānotajā Tilta terminālļa zonā (*/adrese/, /adrese/, /adrese/* u.c.), kas pieder valstij, Ministru kabinets atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta 4.daļā noteiktajam ar 2008.gada 2.decembra rīkojumu Nr.755 ir pieņēmis identisku lēmumu, proti, lēmumu par šo valsts dzīvojamo māju neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā līdzīgu apsvērumu dēļ. Tā kā pieteicēju situācija ir salīdzināma ar šo pārējo māju dzīvokļu īrniekiem, nav pamata uzskatīt, ka, nenododot privatizācijai pieteicēju lietošanā esošos dzīvokļus, pret viņiem būtu īstenota atšķirīga attieksme vai ka tādu būtu pamats īstenot.

[5.1.12] Kā minēts [5.1.7] punktā, Dzīvojamā māja atrodas plānotā Tilta termināla zonā. Tilta terminālā cita starpā paredzēta 12.piestātnes un kraujlaukumu pie tās izbūve. 2009.gada 17.novembrī Ventspils brīvostas pārvalde iepirkumu uzraudzības birojā ir izsludinājusi iepirkumu piestātnes Nr.12 būvprojekta izstrādei. Ir paredzēts izveidot kraujlaukumus arī teritorijā, kurā atrodas vairākas [5.1.11] punktā minētās dzīvojamās mājas vai to tiešā tuvumā, kas nepieļauj turpmāku īrnieku atrašanos šajās mājās.

Tilta terminālļa plānotās būvniecības ietvaros jau ir pieņemts lēmums par dzīvojamās mājas Ventspilī */adrese/* nojaukšanu un saņemts atbildētāja Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļas izsniegts būves nojaukšanas uzdevums, kā arī minētās mājas īrniekiem ir ierādīta cita dzīvojamā platība.

Tādējādi pieteicēju apgalvojums, ka atbildētājs ir pārkāpis vienlīdzības principu, nav pamatots.

[5.1.13] Pieteicēju atsaukšanās uz Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.2005-25-01 ir nepamatota. Minētajā lietā tiesa izskatīja atšķirīgus faktiskos apstākļus un citas tiesību normas likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmei. Savukārt likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta $5.^{1}$daļas, uz kuru balstīts lēmums, spēkā esamība nekad nav apstrīdēta, un nav iemesla šo likumdevēja gribu ignorēt. Bez tam, kā jau minēts [5.1.3] punktā, jau kopš 1997.gada 11.jūlija likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" (tobrīd - kā Pārejas noteikumu 16.punkts) kā obligātu dzīvokļu privatizācijai brīvostas teritorijā noteica brīvostas valdes saskaņojuma saņemšanu.

[5.1.14] vairāki Pieteicēju argumenti vispār nav saprotami, un jebkurā gadījumā ir nepamatoti. Ventspils brīvostas pārvalde nav uzskatāma par „vienu no domes komisijām". Nav saprotams, uz kādu māju privatizāciju pieteicēji atsaucas (pieteikuma 3.1pp., 5. rindkopa). Savukārt 7.pielikums, uz kuru pieteicēji atsaucas pieteikumam vispār nav pievienots.

[5.1.15] Attiecībā uz pieteikumu daļā par morālā kaitējuma atlīdzību, Ventspils brīvostas pārvalde norāda, ka Pieteicēji savā pieteikumā nekādi neargumentē izvēlētā kaitējuma apmēru-kāpēc tieši tādā un ne citādā apmērā katram konkrētajam pieteicējam ir radies attiecīgais kaitējums.

[5.1.16] Nav pilnībā saprotams pieteicēju apgalvojums, ka „pašvaldības īpašumā esoša dzīvojamo māju sadalīšana Brīvostas teritorijā vai ne - subjektīvs konkrēto amatpersonu lēmums, kurš ļauj amatpersonai izvēlēties sev izdevīgāku variantu ...". Ar šādu apgalvojumu pieteicēji bez jebkāda pamatojuma aizskar Ventspils brīvostas amatpersonu godu.

[6] Tiesas sēdē 2009.gada 9.novembrī pieteicēju *J.K.*, *L.Ņ.*, *S.D.*, *Ļ.S.*, *O.T.* pilnvarotais pārstāvis un pieteicējs *S.K.* pieteikumu uzturēja pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Uz tiesas sēdi 2010. gada 1.februārī pieteicēji un pieteicēju pilnvarotais pārstāvis neieradās.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Paskaidroja, ka atbildētājs jau 2001.gada martā griezās pie Brīvostas valdes, lūdzot atzinumu par attiecīgās mājas privatizāciju. 2001.gada maijā Brīvosta atbild, ka no privatizācijas jāatturas, jo attiecīgā teritorijā paredzēta Viadukta celtniecība ostas terminālam. Dome atkārtoti vēsās pie Brīvostas 2001.gada 8.jūnijā, lūdzot sniegt galīgo atbildi. 2001.gada augustā Brīvostas pārvalde nolemj lūgt Domi neprivatizēt attiecīgo dzīvojamo māju sakarā ar Viadukta izbūvi. Brīvostas pārvalde nav devusi saskaņojumu dzīvojamās mājas privatizācijai. 2004.gada 17.maijā Dome nolemj nenodot privatizācijai strīdus māju, un šis minētais lēmums nekad nav ticis pārsūdzēts.

2008.gada 21.februārī likumdevējs ir grozījis likumu, aizstājot Pārejas noteikumu 16.punktu ar precizētu normu. Tas ir 74.panta 5^1 daļa. Saskaņā ar minēto tiesību normu, Domei bija jāizvērtē attiecīgās teritorijas attīstības plāns, kā arī ir jāsaņem brīvās ekonomiskās zonas valdes viedoklis. Lēmumu par attiecīgās dzīvojamās mājas nodošanu vai nenodošanu privatizācijā pašvaldība bija tiesīga pieņemt līdz 2008.gada 1.decembrim.

Atbilstoši 2006.gada 9.decembrī apstiprinātajam Ventspils pilsētas teritorijas plānojumam attiecīgā teritorija – zeme un mājas ir paredzēta kā ostas termināla teritorija, kurā nav paredzēta dzīvojamā māja. Pieteicēji nekad nav apstrīdējuši vai iebilduši likumā noteiktā kārtībā pret Ventspils pilsētas teritorijas plānojumu. Ventspils Brīvostas valde ar 2008. gada 16. maija lēmumu atbilstoši likumam ir izteikusi savu viedokli, lūdzot nenodot privatizācijai attiecīgo dzīvojamo māju. Nav pamatots pieteicēju apgalvojums, ka atbildētājs ar savu lēmumu ir pārkāpis Satversmē noteikto vienlīdzības principu, jo tāpat ir nolemts nenodot privatizācijā arī citas mājas, piemēram *-/adrese/*, */adrese/*, kuras atrodas šajā plānotajā ostas termināla teritorijā. Domes lēmums par mājas nenodošanu privatizācijā ir pieņemts, lai neradītu šķēršļus sabiedriski nozīmīgu perspektīva infrastruktūras objekta - autotransporta tilta pār Ventas upi un viadukta būvniecībai.

Uz doto momentu ir uzsākta būvniecība. Tiek veikti darbi, lai tiktu izdarīts novērtējums uz vides ietekmi. Tas ir kopumā ar visu Ventspils termināla attīstības plānu. Šie darbi notiek pakāpeniski. Vispirms tiek sagatavota attiecīgā teritorija un tālāk jau tiks izbūvēts šis konkrētais viadukts.

Nav pamatota arī pieteicēju atsaukšanās uz Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija spriedumu. Tajā lietā Satversmes tiesa izskatīja atšķirīgus faktiskos apstākļus un citas tiesību normas - likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piekto daļu, kas tika grozīta ar grozījumiem privatizācijas likuma 13.panta pirmo daļu. Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta $5.^1$daļa, ar kuru ir pamatots atbildētāja lēmumus, kuru pieteicēji pārsūdz, spēkā esamība nekad nav apstrīdēta.

Pieteicēji nekādā veidā nav pauduši, kā katram konkrētajam pieteicējam izpaudās morālās ciešanas. Morālās ciešanas nevar būt kolektīvas.

Pieteicējiem bija pietiekams laiks un iespējas gan izskatīt, gan izvērtēt attiecīgus priekšlikumus Ventspils teritorijas plānojumā. Ja viņi uzskatīja kā nepamatotu gan 2004.gada Domes lēmumu, gan 2006.gada Domes priekšsēdētāja

vietnieka atbildi, viņi likumā noteiktā termiņā nav tos apstrīdējuši. Domes 2008.gada 10.novembra lēmums ir likumam atbilstošs un nekādā veidā tas nepārkāpj pieteicēju Satversmē nostiprinātās tiesības. Domes 2004.gada lēmums tika publicēts Ventspils pilsētas saistošo noteikumu noteiktā kārtībā, un bija iedzīvotājiem pieejams. Ventspils pilsētas teritorijas plānojums arī bija publiski pieejams Teritorijas plānošanas likuma noteiktajā kārtībā. Jums bija iespēja ar to iepazīties un izteikt savus priekšlikumus. 2006.gada Domes priekšsēdētāja vietnieka atbilde *S.K.* tika nosūtīta personīgi kā atbilde uz iesniegumu.

Tiesas sēdē trešās personas pārstāvis lūdza pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Motīvu daļa

[7] Iepazinusies ar administratīvās lietas materiāliem un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus lietā, tiesa atzīst, ka pieteicēju iesniegtais pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[8.1] Pieteicēji dzīvojamā mājā */adrese/* dzīvo, pamatojoties uz šādiem dzīvojamo telpu īres līgumiem:

[8.1.1] 2001.gada 9.janvārī Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldes 4.namu pārvalde un *O.T.* savstarpēji vienojoties, pamatojoties uz Latvijas Dzelzceļa 1999.gada 16.aprīļa īres līgumu noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu.

2001.gada 9.janvārī sastādīts nodošanas – pieņemšanas akts, ka *O.T.* šo dzīvokli ir pieņēmusi *(lietas 13. – 18.lapa);*

[8.1.2] 2001.gada 11.janvārī Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldes 4.namu pārvalde un *L.Ņ.* savstarpēji vienojoties, pamatojoties uz Latvijas Dzelzceļa 1996.gada 8.aprīļa īres līgumu noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu.

2001.gada 11.janvārī sastādīts nodošanas – pieņemšanas akts, ka *L.Ņ.* šo dzīvokli ir pieņēmusi *(lietas20. – 25.lapa);*

[8.1.3] 2001.gada 10.janvārī Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldes 4.namu pārvalde un *J.K.* savstarpēji vienojoties, pamatojoties uz Latvijas Dzelzceļa 1994.gada 24.novembra īres līgumu noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu.

2001.gada 10.janvārī sastādīts nodošanas – pieņemšanas akts, ka *J.K.* šo dzīvokli ir pieņēmusi *(lietas26. – 28.lapa);*

[8.1.4] 2001.gada 10.janvārī Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldes 4.namu pārvalde un *S.K.* savstarpēji vienojoties, pamatojoties uz Latvijas Dzelzceļa 1999.gada 20.oktobra īres līgumu noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu.

2001.gada 10.janvārī sastādīts nodošanas – pieņemšanas akts, ka *S.K.* šo dzīvokli ir pieņēmis *(lietas 30. – 32.lapa);*

[8.1.5] 2008.gada 6.oktobrī Ventspils pilsētas pašvaldības SIA „Ventspils nekustamie īpašumi" *S.D.* pamatojoties uz Ventspils pilsētas domes 1998.gada 28.augusta lēmumu noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu *(lietas 34. – 36.lapa).*

[8.1.6] 2004.gada 19.martā Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamā īpašuma pārvaldes 4.namu pārvalde un *Ļ.S.* savstarpēji vienojoties, pamatojoties uz 2004.gada 15.marta līgumu Nr. 99 noslēdza dzīvojamās telpas */adrese/* īres līgumu.

2004.gada 19.martā sastādīts nodošanas – pieņemšanas akts, ka *Ļ.S.* šo dzīvokli ir pieņēmusi *(lietas 41. – 43.lapa).*

[8.2] 1998.gada 18.maijā Ventspils pilsētas dome, izskatot Valsts akciju sabiedrības (turpmāk arī – VAS) „Latvijas dzelzceļš" piedāvājumu par dzīvojamo ēku, maģistrālo tīklu, komunikāciju un naudas līdzekļu šo objektu uzturēšanai nodošanu Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā, pieņēma lēmumu Nr. 229 piekrist pārņemt no VAS „Latvijas dzelzceļš" Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvojamām ēkām, palīgēkām un zemi zem tām, saskaņā ar pielikumu *(lietas 130.- 135.lapa).*

Pielikumā, citstarp, iekļauta dzīvojamā māja */adrese/ (lietas 131.lapa).*

[8.3] 2000. gada 21.jūnijā Ministru kabinets izdeva rīkojumu Nr. 301 „Par valsts dzīvojamo māju nodošanu Ventspils pilsētas pašvaldībai", ar kuru noteica saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.punktu nodot Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā dzīvojamās mājas saskaņā ar pielikumu pēc to izslēgšanas no valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš" pamatkapitāla. Rīkojuma pielikumā, citstarp, iekļauta dzīvojamā māja */adrese/.*

[8.4] 2004.gada 6.maijā Ventspils pilsētas Domes Likumības komisija izskatot jautājumu par dzīvojamo māju saglabāšanu Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā nolēma saskaņot lēmuma projektu „Par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā *(lietas 123.lapa).*

[8.4.1] 2004.gada 11.maijā Ventspils pilsētas Domes Dzīvokļu komisija izskatot jautājumu par dzīvojamo māju saglabāšanu Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā, *lai nodrošinātu noteikto pašvaldību funkciju realizēšanu, atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 9.punktam, likuma „Par pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 13., 14., 15.pantiem un pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piekto daļu, kas paredz tiesības ar lēmumu noteikt tās dzīvojamās mājas, kuras neprivatizē un saglabā pašvaldības īpašumā,* nolēma neprivatizēt un saglabāt Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā dzīvojamās mājas, saskaņojot, citstarp, lēmuma projektu par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu Ventspils pašvaldības īpašumā *(lietas 72.lapa).*

[8.5] 2004.gada 17.maijā Ventspils pilsētas Dome pieņēma lēmumu Nr. 245 „Par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu Ventspils pašvaldības īpašumā" *(lietas 116.lapa).*

[8.6] 2005.gada 1.jūlijā Zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu */adrese/* (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) ir nostiprinātas Ventspils pilsētas pašvaldībai, kā arī 2006.gada 6.oktobrī nostiprināts apgrūtinājums – nekustamais īpašums atrodas Ventspils brīvostas teritorijā *(lietas 11.lapa).*

[8.7] 2006.gada 2. janvārī Ventspils pilsētas Domē reģistrēts dzīvojamās mājas */adrese/* iedzīvotāju iesniegums (datēts ar 2005.gada 23.decembri, parakstījis dzīvokļa Nr.4 īrnieks *S.K.*), kurā lūgts nodot māju */adrese/* privatizācijai par sertifikātiem, izskatot iesniegumu Ventspils pilsētas Domes sēdē *(lietas 112.lapa);*

[8.7.1] 2006.gada 16.janvārī Ventspils pilsētas dome sniedza atbildi Nr. 1-72/3 dzīvojamās mājas */adrese/*, iedzīvotājiem, nosūtot iesniegumu *S.K.*
Atbildē norādīts, ka to var apstrīdēt viena mēneša laikā Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja pirmajam vietniekam *(lietas 73., 113.lapa).*

[8.7.1.1] Atbildētāja tiesu ar 2009.17.septembra rakstu tiesu informējusi, ka Ventspils pilsētas domes 2006.gada 16.janvāra atbilde Nr. 1-72/3 nekad nav apstrīdēta tajā noteiktajā kārtībā *(lietas 109.lapa);*

[8.7.1.2] Vēstule 2006.gada 19.janvārī nodota nosūtīšanai *S.K. (skat. Ventspils pilsētas Domes pa pastu nosūtāmo dokumentu reģistra izraksts, lietas 117.lapa) ;*

[8.8] Ar Ventspils pilsētas Domes 2006.gada 29.decembra lēmumu Nr.461 (protokols Nr.25; 1§) nolemts apstiprināt Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumu (2006. – 2018.), apstiprināt saistošos noteikumus Nr.10 „Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma (2006. – 2018.) grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", kā arī noteicot, ka minēto lēmumu ne vēlāk kā līdz 2007.gada 12.janvārim publicēt laikrakstā „Ventas Balss" un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" (*www.**ventspils**.lv/**NR**/PubliskieDokumenti/download.asp?FileID=3264*).

[8.9] Ar Ventspils brīvostas valdes 2007.gada 23.novembra lēmumu nolemts apstiprināt Ventspils brīvostas pārvaldes Attīstības programmu 2007.-2013.gadam saskaņā ar pielikumu. Ventspils brīvostas pārvaldes Attīstības programmas 2007.-2013.gadam 14.punktā norādīts, ka ieplānots šajā laika posmā realizēt Tilta terminālā būvniecību *(lietas 84. – 86.lapa).*

[8.10] Ar Ventspils brīvostas valdes 2008.gada 16.maija lēmumu Nr.7/34 nolemts lūgt Ventspils domi nenodot privatizācijai dzīvojamo māju */adrese/ (lietas 83.lapa);*

[8.11] Ventspils pilsētas domes Pilsētas attīstības jautājumu komitejas 2008.gada 6.novembra sēdē (Protokols Nr.13) nolemts atbalstīt Domes lēmuma pieņemšanu par dzīvojamās mājas */adrese/*, Ventspilī nenodošanu privatizācijā. Sēdes debašu laikā konstatēts, ka iesniegumi par privatizāciju no dzīvojamās mājas */adrese/* iemītniekiem nav saņemti *(lietas 88. – 92.lapa)*

[8.12] Ar Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr.261 (protokols Nr.19; 21§) nolemts nenodot privatizācijai Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu dzīvojamo māju */adrese/ (lietas 99. – 101.lapa).*

[8.13] 2008.gada 24. – 26.novembrī pieteicēji iesniedza Ventspils pilsētas Domē iesniegumus, lūdzot atļaut privatizēt šādus dzīvokļus */adrese/*:

[8.13.1] 2008.gada 24.novembrī *O.T.* iesniedza Ventspils pilsētas domē iesniegumu nodot privatizācijai dzīvokli */adrese/* -1. *(lietas 63.lapa);*

[8.13.2] 2008.gada 25.novembrī *S.K.* iesniedza Ventspils pilsētas domē iesniegumu nodot privatizācijai dzīvokli */adrese/* -4 *(lietas 65.lapa);*

[8.13.3] 2008.gada 25.novembrī *S.D.* iesniedza Ventspils pilsētas domē iesniegumu nodot privatizācijai dzīvokli */adrese/* - 8 *(lietas 66.lapa);*

[8.13.4] 2008.gada 26.novembrī *L.Ņ.* iesniedza Ventspils pilsētas domē iesniegumu nodot privatizācijai dzīvokli */adrese/* - 2 *(lietas 64.lapa);*

[8.13.5] 2008.gada 26.novembrī *Ļ.S.* iesniedza Ventspils pilsētas domē iesniegumu nodot privatizācijai dzīvokli */adrese/* - 10 *(lietas 67.lapa).*

[8.14] 2008.gada 10.decembrī Ventspils pilsētas Dome sniedza atbildi pieteicējiem uz 2008.gada 24.- 26.novembra iesniegumiem, nosūtot vēstuli Nr. 12-6/99 *S.K.*, vēstuli Nr.12-6/103 *Ļ.S.*, vēstuli Nr. 12-6/102 *S.D.*, vēstuli Nr.12-6/101 *L.Ņ.*, 2008.gada 22.decembrī vēstuli Nr. 12-6/97 *O.T. (lietas 125. – 129.lapa).*

Pieteicēji ar minētajām vēstulēm tika informēti, ka ar Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr.261 nolemts nenodot privatizācijai Ventspils pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu dzīvojamo māju */adrese/* Ventspilī. Līdz ar to arī atsevišķi dzīvokļi šajā mājā privatizēti netiek.

Vēstulē norādīts, ka argumenti, pamatojoties uz kuriem Ventspils pilsētas Dome ir pieņēmusi šādu lēmumu, ir norādīti minētajā lēmumā, kurš, saskaņā ar

Domes rīcībā esošo informāciju 2008.gada 13.novembrī ir nosūtīts dzīvojamās mājas */adrese/*, īrniekiem. Lēmuma 2.punktā bija norādīta tā pārsūdzēšanas kārtība *(lietas 125. – 129.lapa).*

[8.15] 2009.gada 27.janvārī Ventspils pilsētas Domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļa izsniedza izziņu Nr.9-11/10 „Par nekustamā īpašuma */adrese/* plānoto (atļauto) izmantošanu", no kuras izriet, ka saskaņā ar Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumu (2006.-2018.), nekustamā īpašuma */adrese/* plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana paredzēta ostas terminālu (OT) apbūves un perspektīvo ielu vajadzībām. Izziņā norādīts, ka zemes gabals */adrese/* atrodas Ventspils brīvostas teritorijā *(lietas 81.lapa*).

[8.15.1] Izziņai pievienots izkopējums no Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma – plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana uz 1.lapas *(lietas 82.lapa).*

[8.16] 2009.gada 17.novembrī Ventspils brīvostas pārvalde Iepirkumu uzraudzības birojā ir izsludinājusi iepirkumu piestātnes Nr.12 būvprojekta izstrādei *(lietas 181. – 185.lapa).*

[8.17] Ventspils pilsētas Dome 2009.gada 26.janvārī pieņēmusi lēmumu Nr. 23 (protokols Nr.1; 23 paragrāfs) „Par dzīvojamās ēkas un palīgēku nojaukšanu */adrese/*" *(skat rīkojumu lietas 186.lapa);*

[8.18] Ventspils pilsētas domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļa 2009.gada 20.oktobri ir izdevusi rīkojumu Nr. 594 „Par 14.10.2009. Būvju nojaukšanas uzdevuma Nr.13 apstiprināšanu" *(lietas 186.lapa).*

[9] Atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam privatizācija ir pasākumu kopums, kura rezultātā valsts vai pašvaldību īpašuma objektus iegūst īpašumā fiziskās vai juridiskās personas *(sk., piemēram, likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" I daļu, likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 1.panta 11.punktu, Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 2.pantu).*

Taču privatizācijas process nav uzskatāms par automātisku darbību kopumu, kura ietvaros jebkurš valstij vai pašvaldībai piederošs īpašums var būt privatizējams. Normatīvajos aktos ir noteikti kritēriji, kuriem īstenojoties, personai rodas subjektīvās tiesības uz konkrēta valsts vai pašvaldības īpašuma privatizāciju. Gan valsts, gan pašvaldība pārvalda, lieto un rīkojas ar savu īpašumu likumā noteiktā kārtībā. Kaut arī valsts (plašākā izpratnē) pamatuzdevums ir nodrošināt personu tiesības uz privatizāciju, nevis īpašuma objektus vai to daļas saglabāt savā īpašumā, privatizācija ir tiesībpolitisks jautājums, līdz ar to valstij un pašvaldībai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt, vai īpašums ir privatizējams vai atsavināms, taču šādu lēmumu pieņemšanā tām ir saistoši šos procesus regulējošie normatīvie akti.

Augstākās tiesas Senāts savā praksē ir atzinis, ka privatizācijas process ir pakļauts administratīvo tiesu kontrolei, jo tas ir ar publiski tiesisku mērķi – ekonomiskās reformas ietvaros privatizēt valsts un pašvaldību īpašumu, kas nodrošina ekonomikas pāreju uz tirgus attiecību principiem *(sk. Senāta 2006.gada 24.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-21/2006 14.punktu; 2007.gada 12.marta lēmuma lietā Nr.SKA-260/2007 10.punktu; 2007.gada 23.maija lēmuma lietā Nr.SKA-251/2007 9.punktu; 2008.gada 28.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-353/2008 5.punktu).*

[10] Sākotnēji tiesa atzīst par nepieciešamu precizēt, kas ir tiesā iesniegtā pieteikuma priekšmets.

Pieteikumā, uz kura pamata ierosināta administratīvā lieta tiesā, ietverti vairāki prasījumi, tostarp prasījums gan par Ventspils pilsētas domes 2008.gada 10.novembra lēmuma Nr. 261 „Par dzīvojamās mājas */adrese/,* nenodošanu privatizācijai", gan par pienākuma uzlikšanu Ventspils pilsētas domei pieņemt lēmumu par privatizācijas uzsākšanai dzīvojamā mājā */adrese/*. Pārējie prasījumi tieši saistīti ar diviem iepriekšminētajiem.

Kā vairākkārt norādīts Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, šāda prasījumu nodalīšana nav pareiza, parasti tie kopumā veido vienu prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Savukārt prasījums par nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets, jo nelabvēlīga administratīvā akta atcelšana pati par sevi nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu atcelšana, vienlaikus neuzliekot pienākumu izdot labvēlīgu administratīvu aktu, ir bezjēdzīga, jo tā nerada tiesiskas sekas. Līdz ar to atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu tiesiskums pārbaudāms, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nevis vērtējams kā patstāvīgs prasījums par administratīvā akta atcelšanu *(sk., piemēram, Senāta 2006. gada 2. novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415/2006 17. punktu, 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14/2007 17.punktu, 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.84/2007 9.1. un 9.2.punktu).*

Gaidīto labumu personai var dot tikai labvēlīga akta izdošana. Savukārt izdot šādu aktu ir pamats vienīgi tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi. Tādēļ tiesai ir jāpārbauda, vai šie priekšnoteikumi pastāv. Šī pārbaude tiesai jāveic neatkarīgi no tā, ar kādiem apstākļiem iestāde pamatojusi savu atteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku.

[11] Ventspils pilsētas Dome ar 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr. 261 „Par dzīvojamās mājas */adrese/* nenodošanu privatizācijai" atteikusies nodot privatizācijai konkrēto dzīvojamo māju, pamatojot dzīvojamās mājas nenodošanu privatizācijai ar to, ka ar to, ka māja atrodas Ventspils brīvostas teritorijā, ka atbilstoši Ventspils Teritorijas plānojumam zemes gabala */adrese/* atļautā izmantošana ir noteikta ostas terminālu apbūve, ka dzīvojamā māja un zemes gabals zem tās atrodas perspektīvā infrastruktūras objekta – autotransporta tilta pār Ventas upi un viadukta (E22 maršruta posms Ventspils pilsētā) savienojuma celtniecības zonā.

Ņemot vērā šajā un [10] punktā norādīto, lietā ir izvērtējams prasījums izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

[11.1] Lietā nav strīda par to, ka dzīvojamā māja */adrese/* ir daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, ka tā ar Zemesgrāmatas tiesneša 2005.gada 1.jūlija lēmumu Zemesgrāmatā ir nostiprināta uz Ventspils pilsētas pašvaldības vārda, ka tā atrodas Ventspils brīvostas teritorijā, un ka pieteicēji ir dzīvojamās mājas */adrese/,* dzīvokļu īrnieki, ar kuriem ir noslēgti dzīvojamo telpu īres līgumi.

[11.2] Kārtību, kādā privatizācijai nododamas izīrētas pašvaldību daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, par kuru lietošanu noslēgts

dzīvojamās telpas īres līgums, šobrīd nosaka likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piektā prim daļa, kas likumā ietverta ar likuma 2008.gada 21.februāra grozījumiem, un ir spēkā no 2008.gada 27.marta.

Tajā noteikts, ka privatizācijai netiek nodotas izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā un par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu, kā arī attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim ir pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums.

[11.3] Kā iepriekš tiesa konstatēja, dzīvojamo māju */adrese/* nolemts nenodot privatizācijai ar Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10.novembra lēmumu Nr.261 (protokols Nr.19; 21§) *(lietas 99. – 101.lapa).*

Tā kā pašlaik tikai pašvaldības domes kompetencē ir izlemt jautājumu par to, vai māja ir privatizējama vai atstājama pašvaldības īpašumā, lietā ir noskaidrojams, vai konkrētajā gadījumā pastāv tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas dod pamatu pieteicējiem prasīt no atbildētājas *labvēlīga administratīvā akta izdošanu* par pieteicēju izīrēto dzīvokļu pašvaldības dzīvojamā mājā, nodošanu privatizācijai pieteicējiem.

Minētais noskaidrojams pārbaudot, vai atbildētāja atbilstoši un pietiekami Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10.novembra lēmumā Nr.261 (protokols Nr.19; 21§) pamatojusi nepieciešamību atstāt dzīvojamo māju Ventspils pašvaldības īpašumā, respektīvi - atteikumu nodot dzīvojamo māju */adrese/* privatizācijai.

[12] Izvērtējot to, vai lietā ir pierādījumi par dzīvojamās mājas un tai piegulošam zemesgabalam */adrese/*, nepieciešamību pašvaldības funkcijas īstenošanai, tiesa konstatē turpmāko.

[12.1] Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 14.pantu otro daļu 1.punktu, lai izpildītu savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību.

Konkrētajā gadījumā Ventspils pilsētas pašvaldība atbilstoši likumā noteiktajam pienākumam ar Ventspils pilsētas Domes 2006.gada 29.decembra lēmumu Nr.461 (protokols Nr.25; 1§) apstiprināja Ventspils pilsētas teritorijas plānojumu 2006. – 2018.gadam un saistošos noteikumus Nr.10 „Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma (2006. – 2018.) grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" *(skat lēmuma [8.8] punktā)*.

Saskaņā ar Ventspils pilsētas Teritorijas plānojumu (2006.-2018.) (*lietas 82.lapa vai publiski aplūkojams www.**ventspils**.lv/**NR**/PubliskieDokumenti/download.asp?FileID=3264*) zemesgabala, uz kura atrodas dzīvojamā māja */adrese/*, plānotā (atļautā) izmantošana ir ostas terminālu teritorija.

Atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumu Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" *(zaudējuši spēku no 2009.10.10.)* 33.-40.punktiem par teritorijas plānojumu tiek rīkota sabiedriskā apspriešana divos posmos, par kuru vietējā pašvaldība publicē paziņojumu vietējā laikrakstā (ja nepieciešams, arī rajona laikrakstā, kurš tiek izdots ne retāk kā reizi nedēļā) un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis".

No publiski pieejamās informācijas izriet, ka Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma (2006 – 2018) sākotnējās un galīgās redakcijas materiāliem varēja iepazīties Ventspils pilsētas domē, Ventspils pilsētas iedzīvotāju informācijas centrā, Ventspils pilsētas galvenajā bibliotēkā, Pārventas bibliotēkā, Gāliņciema bibliotēkā un Ventspils pilsētas portālā www.ventspils.lv.

No minētā izriet, ka pieteicējiem bija iespēja piedalīties Ventspils pilsētas pašvaldības teritorijas plānojuma sabiedriskajā apspriešanā, kurā varēja paust savu viedokli Ventspils pilsētas teritorijas plānojuma projektā paredzēto zemesgabala, uz kura atrodas dzīvojamā māja */adrese/*, plānoto izmantošanu, kā arī likumā paredzētajā kārtībā apstrīdēt Ventspils pilsētas Domes 2006.gada 29.decembra lēmumu Nr.461.

No pieteikumā norādītā un procesa dalībnieku pārstāvju paskaidrojumiem tiesas sēdē saprotams, ka pieteicēji nav piedalījušies teritorijas plānojuma publiskā apspriešanā.

[12.2] Saskaņā ar Likuma par ostām 7.panta trešās daļas 1.punktu ostas pārvalde kā privāto tiesību subjekts izstrādā ostas attīstības programmas projektu atbilstoši apstiprinātai Latvijas ostu attīstības koncepcijai un attiecīgās pašvaldības attīstības programmai un teritorijas plānojumam.

Konkrētajā gadījumā Ventspils brīvostas valde, realizējot noteiktās likumā funkcijas, 2007.gada 23.novembrī apstiprināja Ventspils brīvostas pārvaldes Attīstības programmu 2007.-2013.gadam *(lietas 83. – 86.lapa),* saskaņā ar kuru zemes gabals, uz kuru atrodas dzīvojamā māja */adrese/* atļautā izmantošana ir ostas termināļu apbūve un dzīvojamā māja atrodas perspektīvā infrastruktūras objekta – autotransporta tilta pār Ventas upi viadukta (E22 maršruta posms Ventspils pilsētā) savienojuma celtniecības zonā *(skat. lietas 83.lapa).*

Minēto faktu apstiprina Ventspils pilsētas domes Arhitektūras un pilsētbūvniecības nodaļas 2009.gada 27.janvāra izziņa Nr. 9 – 11/10 „par nekustamā īpašuma */adrese/*, plānoto (atļauto) izmantošanu, kuras pielikumā minētais attēlots arī grafiski *(lietas 81 – 82.lapa).*

No lietas materiāliem, kā arī no publiski pieejamas informācijas redzams, ka Ventspils brīvostas pārvalde ir izsludinājusi par līgumu – sabiedriskie pakalpojumi ar nosaukumu „Ventspils brīvostas piestātnes Nr.12 būvprojekta izstrāde" *(lietas 181. – 185.lapa).* No minētā paziņojuma II. iedaļas 3.punkta „Līguma darbības laiks vai izpildes termiņš" izriet, ka līguma darbības laiks ir 240 dienas no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas brīža. Savukārt IV. iedaļas 3.6.punktā minimālais laika posms, kura laikā pretendentam jāuztur piedāvājums ir 90 dienas.

Tādējādi secināms, ka šī līguma realizācija paredzēta īstermiņa, maksimāli 330 dienas jeb aptuveni 11 mēneši, turklāt līguma III. Iedaļas 1.2.punktā noteikts izmaksājamais avansa apmērs no līgumcenas, kas dod pamatu uzskatīt, ka Ventspils brīvostas pārvaldes 2010.gada budžetā ir paredzēts šī būvprojekta finansējums.

Savukārt no tiesā iesniegtajiem atbildētājas dokumentiem – Ventspils pilsētas Domes 2009.gada 20.oktobra rīkojuma Nr. 594 „Par 14.10.2009. Būvju nojaukšanas izdevuma Nr. 13 apstiprināšanu", ar kuru tiek apstiprinātas 2009.gada 14.oktobra Būvju nojaukšanas uzdevums Nr. 13 objektam */adrese/*, Ventspilī tiesa secina, ka autotransporta tilta pār Ventas upi un viadukta savienojuma celtniecības projekts jau ir realizācijas stadijā.

Ņemot vērtrā visu minēto, tiesa atzīst, ka lēmumā atbildētāja atbilstoši faktiskajiem apstākļiem ir norādījusi strīdus nekustamā īpašuma objekta nepieciešamību noteiktu pašvaldības funkciju pildīšanai, un to ir pamatojusi ar konkrētiem apstākļiem un norādēm, kā projekts tiks realizēts un kādā veidā objekts tiks izmantots. Turklāt tiesa no lēmumā uzrādītā pamatojuma, kopsakarā ar lietas

izskatīšanas gaitā iesniegtajiem pierādījumiem secina, ka pašvaldībai nepieciešamība pēc strīdus objekta projekta realizēšanai pastāv jau šobrīd.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētāja, pieņemot lēmumu, ir ievērojusi līdzsvaru starp vispārējo publisko interesi, kura ir pamatā pieteicēju tiesisko interešu ierobežojumam un pieteicēju tiesiskajām interesēm, kuras tiek ierobežotas.

Pastāvot šādiem lietas apstākļiem tiesa secina, ka atbildētāja, pieņemot lēmumu, savu rīcības brīvību ir izmantojusi piemērojamo tiesību normu robežās, un lēmuma pamatojumā norādītais mērķis ir vērsts uz sabiedrības interešu apmierināšanu, kas ir pietiekams pamats, lai ierobežotu pieteicēju interesi iegūt privatizācijas ceļā viņu īrējamās dzīvojamās telpas */adrese/*, savā īpašumā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Ventspils pilsētas Domes 2008.gada 10.novembra lēmums Nr. 261 ir tiesisks un pamatots, līdz ar to nepastāv priekšnoteikumi pieteicējiem labvēlīga administratīvā akta izdošanai par dzīvojamās mājas */adrese/*, nodošanu privatizācijai.

[13] Administratīvā procesa likuma 92.pantā noteikts, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Kā izriet no pieteikuma, tā papildinājumiem un sniegtajiem paskaidrojumiem tiesas sēdē, pieteicējiem ir nodarīts morālais kaitējums ar to, ka atbildētāja mākslīgi un nelikumīgi atdalīja pieteicējus no privatizācijas procesa, ilgstošā laika periodā nedodot iespēju īstenot pieteicējiem savas tiesības uz īpašumu, kad valstī no 1995.gada notiek privatizācijas process.

Augstākās tiesas Senāts norādījis, ka tiesai, pārbaudot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ir jāvērtē arī tas, vai tiesisks bijis iestādē notikušais administratīvais process. Šis vērtējums ir būtisks, citstarp, nosakot pieteicēju tiesības uz atlīdzinājumu *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 7.februāra spriedums lietā SKA-25/2008 [9]punkts).*

[14] Kā norādīts iepriekš un par ko lietā strīda nav, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu */adrese/* Ventspils pilsētas pašvaldībai reģistrētas tikai 2005.gada 1.jūlijā *(skat. šī nolēmuma [8.6] punktā).*

Tādējādi izlemt par dzīvojamās mājas nodošanu privatizācijai Ventspils pilsētas dome varēja, tikai sākot no 2005.gada 1.jūlija. Ņemot vērā minēto, pieteicējiem tiesības prasīt no Ventspils pilsētas Domes konkrētu rīcību - dzīvojamās mājas */adrese/*, nodošanu privatizācijai bija, tikai sākot no 2005.gada 1.jūlija.

Tā kā pieteicēju pamatprasījums ir par pieteicējiem labvēlīga administratīvā akta izdošanu, atbildētājas rīcības likumība, nenododot dzīvojamo māju privatizācijai ir vērtējama, sākot ar 2005.gada 1.jūliju. Līdz ar to aplūkojamas tiesību normas, kas noteica izīrētas dzīvojamās mājas privatizāciju laikā no 2005.gada 1.jūlija līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai, t.i., līdz 2008.gada 10.novembrim.

[15] Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" $8.^1$ panta otrā daļa attiecībā uz pašvaldību dzīvojamām mājām paredz, ka lēmumu par pašvaldības dzīvojamās mājas privatizācijas uzsākšanu pieņem pašvaldības dome (padome).

Secību, kādā tiek privatizēta daudzdzīvokļu māja, par kuras lietošanu noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums, laikā no 2005.gada 1.jūlija līdz pārsūdzētā lēmuma

pieņemšanas brīdim noteica likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 13. pants.

Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 29.pants nosaka, ka pēc lēmuma par dzīvojamās mājas privatizācijas uzsākšanu pieņemšanas privatizācijas komisija piedāvā pirkt privatizācijas objektu, nosūtot par to paziņojumu, tostarp, izīrētās dzīvojamās telpas vai viendzīvokļa dzīvojamās mājas īrniekam, piedāvājot privatizēt privatizācijas objektu. No šā brīža likumā tiek paredzēti termiņi (32., 34.pants), kādos personai, kurai piedāvāts privatizēt privatizācijas objektu, jāizpilda attiecīgas darbības.

No minētā tiesiskā regulējuma izriet, ka vispārīgā kārtība ir, ka pašvaldībai piederošas dzīvojamās telpas īrniekam izīrēto dzīvokli vai viendzīvokļa dzīvojamo māju pēc lēmuma par dzīvojamās mājas privatizācijas uzsākšanu pieņemšanas piedāvā privatizēt pašvaldība, nevis īrniekam jāiesniedz privatizācijas ierosinājums.

[15.1] Tomēr likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" noteikti arī izņēmuma gadījumi, kad izīrēta dzīvojamā māja <u>netiek nodota privatizācijai</u>.

Šāds izņēmums, citstarp, bija paredzēts arī speciālajā normā - likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 16. punktā *(spēkā līdz 2008.gada 26.martam)*. Minētā norma paredzēja, ka pašvaldības dome (padome) vai valsts aģentūra „Mājokļu aģentūra" var pieņemt lēmumu uzsākt to dzīvojamo māju privatizāciju, kuras atrodas brīvajā ekonomiskajā zonā vai speciālajā ekonomiskajā zonā, tikai tad, ja šo māju privatizācija ir saskaņota ar attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdi.

Lai pabeigtu zemes reformu, kā arī, lai uzsvērtu to, ka likumā noteiktajos izņēmuma gadījumos - tādos, kā šis, privatizācijas procesa neuzsākšanai ir jābūt pamatotai, ar 2008.gada 21.februāra grozījumiem likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 16.punkts tika aizstāts ar precizētu normu – ar 74. panta $5.^{1}$ daļu *(spēkā no 2008.gada 27.martu)*. Tā paredz, ka privatizācijai netiek nodotas izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā un par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu pašvaldības īpašumā, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu, kā arī attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim ir pieņemts attiecīgās pašvaldības domes lēmums.

Tādejādi secināms, ka pašvaldībām, kuru īpašumā esošās dzīvokļu mājas atrodas brīvās vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, lēmums par izīrēto dzīvokļu māju nenodošanu privatizācijai bija jāpieņem līdz 2008.gada 1.decembrim.

[15.1] Attiecinot iepriekšminētās tiesību normas uz konkrēto situāciju tiesa atzīst, ka brīdī, kad dzīvojamā māja */adrese/* tiesiski nonāca Ventspils pilsētas pašvaldības īpašumā (tika reģistrēta Zemesgrāmatā uz Ventspils pašvaldības vārda), tiesību normas paredzēja, ka pašvaldības dome varēja pieņemt lēmumu uzsākt tikai tādu dzīvojamo māju privatizāciju, kuru privatizācija bija saskaņota ar attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas valdi.

No 2002.gada 25.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.257 „Noteikumi par Ventspils ostas robežu noteikšanu", kopsakarā ar atbildētājas iesniegtajiem pierādījumiem un sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka zemes gabals, uz kura atrodas māja */adrese/*, 2005.gada 1.jūlijā (un arī turpmāk) atradās Ventspils ostas teritorijā.

Tādējādi Ventspils pilsētas Domei privatizācijas procesā, kā uz to pamatoti norāda atbildētājas un trešās personas pārstāvis, bija jāvadās no likuma „Par valsts un

pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 16. punkta, savukārt sākot no 2008.gada 27.marta, kad stājās spēkā likuma 2008.gada 21.februāra grozījumi, atbildētājai bija jāņem vērā likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" jaunā - 5.[1] daļa, kas noteica pašvaldības domei obligātu pienākumu, ņemot vērā attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas valdes viedokli, līdz 2008.gada 1.decembrim pieņemt lēmumu par izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu un viendzīvokļa dzīvojamās mājas, kuras atrodas brīvās ekonomiskās zonas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā nenodošanu privatizācijai, ja nepieciešamība pēc šāda lēmuma izrietēja, izvērtējot attiecīgās teritorijas attīstības plānu un iepriekšminēto attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas valdes viedokli.

[15.2] Tiesa vērš pieteicēju uzmanību uz to, ka atbildētājs, lemjot par dzīvojamās mājas nenodošanu privatizācijai nav pamatojies uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 74.panta piekto daļu, ko par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmei ir atzinusi Satversmes tiesa, bet gan uz citu tiesību normu – šī paša likuma 74.panta piekto prim daļu, kuras atbilstība Satversmei nekad nav apstrīdēta. Tādējādi nav pamatoti pieteicēju argumenti par to, ka pārsūdzētajā lēmumā bija jāiekļauj Satversmes tiesas 2006.gada 6.jūnija spriedumā secinātais. Konkrētajā lietā pastāv atšķirīgi faktiskie apstākļi, uz kuriem tika attiecinātas citas tiesību normas.

[16] No lietas materiāliem – Ventspils brīvostas pārvaldes 2001.gada 10.augusta vēstules Nr.1/1261 Ventspils pilsētas domes priekšsēdētājam un Ventspils brīvostas valdes locekļiem *(lietas 120.lapa),* Ventspils brīvostas valdes 2001.gada 24.augusta lēmuma Nr. 5/24 *(lietas 118. – 119.lapa),* tiesa, konstatē Ventspils brīvostas valde bija izteikusi savu viedokli par dzīvojamo māju, tai skaitā, konkrēti par dzīvojamās mājas */adrese/* nodošanu privatizācijai. Līdz ar to secināms, ka saskaņojums dzīvojamās mājas */adrese/*, privatizācijai no attiecīgās brīvās ekonomiskās zonas valdes netika saņemts. Ņemot vērā šī sprieduma [12] punktā un tā apakšpunktos norādīto tiesa atzīst, ka Ventspils brīvostas valdes lēmums – lūgt Ventspils pilsētas domi neprivatizēt (nenodot privatizācijai) dzīvojamo māju, kurā dzīvo pieteicēji, ir pamatots ar reālu nepieciešamību perspektīvā veikt ostas termināla apbūvi, kuras projekta realizācija šobrīd jau uzsākta. Tādējādi nepieņemot lēmumu par izīrētas pašvaldības daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas */adrese/* nenodošanu privatizācijai no 2005.gada 1.jūlija (brīdis, kad māja reģistrēta Zemesgrāmatā uz Ventspils pilsētas pašvaldības vārda) līdz 2008.gada 10.novembrim (pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdis), tai skaitā arī pēc mājas iedzīvotāju kolektīvā iesnieguma saņemšanas, jautājumu par mājas nodošanu privatizācijai neizskatot Domes sēdē, atbildētāja rīkojusies atbilstoši tiesību normām.

[17] Tiesa sprieduma [8.5] punktā konstatējusi, ka 2004.gada 17.maijā Ventspils pilsētas Dome pieņēma lēmumu Nr. 245 „Par dzīvojamās mājas */adrese/* saglabāšanu Ventspils pašvaldības īpašumā". Tiesa gan nekonstatē tiesību normas, kas atbildētājai ļāva lemt par tādas dzīvojamās mājas nenodošanu privatizācijā, kura nav reģistrēta Zemesgrāmatā kā tās īpašums, tomēr, ņemot vērā visu šajā spriedumā minēto tiesa atzīst, ka šāds atbildētājas lēmums, kas pieņemts līdz brīdim, kad Ventspils pilsētas Dome tiesiski varēja uzsākt lemt par dzīvojamās mājas */adrese/*, nodošanu privatizācijai, nevarēja ietekmēt dzīvojamās mājas */adrese/*, par kuru nebija saņemts Ventspils brīvostas valdes saskaņojums, privatizācijas procesa tiesiskumu kopumā.

[18] Tā kā tiesa nekonstatē atbildētājas rīcības prettiesiskumu, nenododot privatizācijai dzīvojamo māju */adrese/* bet atbilstoši APL 92.pantam personai ir tiesības prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņai nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību, noraidāms arī pieteicēju atlīdzinājuma prasījums.

[19] Attiecībā uz pieteicēju prasījumu uzlikt par pienākumu Ventspils pilsētas domei (Ventspils brīvostas valdei) pieņemt lēmumu un nodot ieteikumu Ministru Kabinetam par Ventspils ostas teritorijas izmaiņu – „izslēgt no brīvostas zemes platības */adrese/* mājas zemes platību" daļā (skat. [2.1.3]) tiesa norāda turpmāko.

Saskaņā ar Ventspils Brīvostas likuma 3.panta pirmo daļu, brīvosta ir Latvijas Republikas teritorijas daļa, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām Ventspils ostas robežām. Saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 25.jūnija noteikumu Nr.257 „Noteikumi par Ventspils ostas robežu noteikšanu" 1.punktu, šie noteikumi nosaka Ventspils ostas robežas saskaņā ar 1., 2., 3., 4.pielikumu. Tādējādi Ventspils brīvostas teritorija ir noteikta ar ārējo normatīvo aktu.

Saskaņā ar APL 1.panta trešās daļas 4.punktu administratīvais akts nav Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta vai pašvaldības domes (padomes) politisks lēmums (politisks paziņojums, deklarācija, aicinājums un paziņojums par amatpersonu ievēlēšanu u. tml.). Tādējādi pieteicēju lūgums attiecas uz Latvijas Republikas likumdošanas procesu un kārtību, kas atbilstoši APL 103.pantā un 184.pantā noteiktajam, neietilpst administratīvās tiesas kompetencē.

Saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 14.panta 3.punktu Ministru kabinets var izdot normatīvos aktus, ja attiecīgais jautājums ar likumu nav noregulēts. Noteikumi nedrīkst būt pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmi (turpmāk – Satversme) un likumiem. Satversmes 85.pants nosaka, ka Latvijā pastāv Satversmes tiesa, kas likumā noteiktās kompetences ietvaros izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesa ir tiesīga atzīt par spēkā neesošiem likumus un citus aktus vai to daļas. Savukārt Satversmes tiesas likuma $19.^{2}$panta pirmā daļa nosaka, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Vērtējot minētās Satversmes normas kopsakarā ar citām tiesību normām, tiesa secina, ka likumos nav paredzēta tiesas kompetence iejaukties likumdošanas procesā. Tiesību normas paredz Satversmes tiesai tiesības atcelt tiesību normu, ja tā neatbilst Satversmei vai augstāka spēka tiesību normām. Taču ne Satversmes tiesa, ne Administratīvā rajona tiesa, ne arī citas tiesas nav tiesīgas iejaukties likumdošanas procesā un, realizējot tiesu varu, mēģināt to ietekmēt noteiktā virzienā. Šāda rīcība būtu pretrunā ar demokrātiskas valsts pamatprincipiem, kur likumdevēja vara, izpildvara un tiesu vara darbojas kā savstarpēji kompensējošu un kontrolējošu pretsvaru sistēma, nevis viens otra darbību bloķējoši spēki. Šāda darbība būtu uzskatāma par antikonstitucionālu un prettiesisku. Līdz ar to pieteicēju pieprasītajai darbībai – uzlikt par pienākumu pašvaldībai (Ventspils brīvostas valdei) pieņemt lēmumu sniegt ieteikumu Ministru kabinetā par konkrēta satura grozījumu izdarīšanu normatīvajos aktos – nepastāv tās piemērošanas nepieciešamie tiesiskie un faktiskie priekšnoteikumi.

[20] Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas savukārt veidojusies, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas

judikatūru, tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa neanalizē kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, tā pieļauj pārkāpumu. Tiesai nav jāargumentē visi tie paskaidrojumi, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu *(sk. Administratīvo lietu departamenta 2004.gada 23.novembra sprieduma 8.punktu lietā Nr. SKA-216, Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 28.februāra sprieduma 12.punktu lietā Nr. SKA-54).*

Procesuālās ekonomijas nolūkos tiesa uzskata, ka nav nepieciešams analizēt pārējos pieteicēju pieteikumā un atbildētāja paskaidrojumos norādītos argumentus, jo tie nevar ietekmēt lietas iznākumu pēc būtības.

Ņemot vērā visu minēto, pamatojoties uz Administratīvo procesa likuma 246.-251. un 289. – 291.pantiem, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *S.K., O.T., L.Ņ., J.K., S.D.* un *Ļ.S.* pieteikumu (reģistrācijas Nr. 18348) par labvēlīga administratīvā akta izdošanu - par dzīvojamās mājas */adrese/*, nodošanu privatizācijai un morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 3000. - apmērā katram pieteicējam.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā Lielajā ielā 4, Liepājā.

Tiesnese S.Sērdiene